

Reguleringsmyndigheten
for energi

EPEX SPOT SE
5 boulevard Montmartre
75002 Paris

Vår dato: 10.07.2025

Vår ref.: 201704554-21 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Godkjenning av produktmetode for markedskoblingen i døgnmarkedet

Reguleringsmyndigheten for energi i NVE (RME) mottok forslag til produktmetode for markedskoblingen i døgnmarkedet fra Nord Pool European Market Coupling Operator AS og EPEX SPOT SE den 26. april 2024¹. Metodeforslaget er utarbeidet med bakgrunn i krav i CACM artikkel 40.

RME ba den 6. november 2024 EFTAs overvåkinsorgan (ESA) om å treffe beslutning om metodeforslaget. ESA traff slik beslutning rettet mot RME den 25. juni 2025. RME skal sørge for at ESAs beslutninger gjennomføres i Norge i tråd med Norges EØS-rettslige forpliktelser.

RME godkjenner produktmetode for markedskoblingen i døgnmarkedet.

1. Beskrivelse av saken

1.1 Bakgrunn – CACM krever at NEMOene legger frem metodeforslag

CACM er innlemmet i EØS-avtalen og gjelder som forskrift i Norge, jf. forskrift om elektrisk kraft over landegrensene² § 1. Forskriften regulerer de fysiske markedene for omsetning av elektrisk kraft dagen før fysisk levering (døgnmarkedet) og frem til driftstimen (intradag). Disse markedene sikrer i stor grad den momentane balansen mellom tilbud og etterspørsel som til enhver tid må finnes i kraftsystemet.

¹ Jf. e-post fra NEMOene i Norge [v/ All NEMO Committee] til RME den 26. april 2024, jf. vår ref. 201704554-5.

² Forskrift 20. desember 2006 nr. 1563 om vilkår for tilgang til nett for utveksling av elektrisk kraft over landegrensene

E-post: rme@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett:
www.reguleringsmyndigeten.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

CACM inneholder krav om at kraftbørsene (NEMOene³) i Norge skal utarbeide forslag til nærmere angitte metoder og legge disse frem for RME. Noen av disse metodene skal NEMOene i Norge utarbeide sammen med andre NEMOer i EØS⁴. Det følger av CACM hvilke metoder som skal utarbeides i samarbeid med andre NEMOer, herunder hvilke som skal utarbeides i samarbeid med alle andre NEMOer i EØS.⁵

RME skal vurdere slike metodeforslag for eventuell godkjenning etter energiloven,⁶ jf. CACM artikkel 9, jf. forskrift om elektrisk kraft over landegrensene §§ 1 og 2 første og fjerde ledd.

Ett av forslagene som NEMOene i Norge skal utarbeide og legge frem for RME for godkjenning, er forslag til produktmetode for markedskoblingen i døgnmarkedet, jf. CACM artikkel 40.

1.2 NEMOene sin høring av utkast til metodeforslag

Nord Pool European Market Coupling Operator AS og EPEX SPOT SE (NEMOene i Norge) gjennomførte høring om metodeforslaget i samarbeid med øvrige relevante NEMOer i EØS fra den 5. februar 2024 til den 4. mars 2024 gjennom All NEMO Committee. Det ble avgitt 5 høringsuttalelser.

Innledningen til høringen oppsummerte bakgrunnen for høringen ved å henvise til innføringen av 15 minutters markedstidsenhet (MTU⁷) i døgnmarkedet og et tilhørende behov for å tilpasse produktene som tilbys i døgnmarkedet.

I høringsuttalelsene anerkjente markedsaktørene et behov for å sikre algoritmens driftssikkerhet i lys av den økte kompleksiteten som innføringen av 15 minutters MTU medfører. Markedsaktører uttrykte bekymringer rundt lengre kjøretid for algoritmen på grunn av slik kompleksitet. Det ble videre påpekt at en realisering av de fulle gevinstene av kortere MTU forutsetter at det ikke blir ilagt altfor inngripende restriksjoner på produktene som tilbys i markedet. Fjerning av PUN-ordrer⁸ ble vurdert å være et gunstig tiltak med tanke på å sikre algoritmens driftssikkerhet. Videre høringsinnspill drøftet ulike tekniske detaljer ved noen av de mer kompliserte ordretyper på markedet.

³ Nominated Electricity Market Operator

⁴ Jf. RMEs vedtak av 17. november 2021 om utpeking av Nord Pool European Market Coupling Operator AS som operatør og NEMO, vår ref. 202113124-14, jf. vilkår overfor Nord Pool European Market Coupling Operator AS av 29. november 2021 for organisert markeds plass som opptrer som operatør i Norge, vår ref. 202113124-15, samt RMEs vedtak overfor EPEX SPOT SE av 20. januar 2022 om vilkår for organisert markeds plass som opptrer som operatør i Norge, vår ref. 202114589-5, jf. vår ref. 202114589-6

⁵ Island og Liechtenstein deltar ikke i dette

⁶ Lov 29. Juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven)

⁷ Market time unit (MTU)

⁸ Prezzo unico nazionale (PUN) er en ordretype som tidligere har blitt brukt i Italia og som kunne skape utfordringer for algoritmen ifølge analyser gjennomført av NEMOene.

1.3 NEMOene sin oversendelse av metodeforslaget til RME

Den 26. april 2024 mottok RME forslag til produktmetode for markedskoblingen i døgnmarkedet fra NEMOene i Norge i henhold til CACM artikkel 40 jf. artikkel 9 nr. 1.

Metoden er utviklet av NEMOene i Norge i samarbeid med alle NEMOene i EØS.

1.4 Metodeforslagets innhold

Metodeforslaget tar for seg produktene som skal kunne brukes for å kjøpe og selge kraft i EØS og som skal kunne håndteres av algoritmen som brukes i markedskoblingen i døgnmarkedet. Produktene som børsene tilbyr markedssaktørene i auksjonene i døgnmarkedet gjenspeiler behov i markedet, men det må samtidig sikres at markedskoblingsalgoritmen opprettholder et tilfredsstillende nivå når det gjelder ytelse og robusthet. Innføring av 15 minutters MTU innebærer større kompleksitet i algoritmen. Ifølge tekniske analyser gjennomført av NEMOer i EØS kan den økte kompleksiteten føre til utfordringer for algoritmen, hvis alle de hittil tilgjengelige produktene fortsatt skulle tilbys etter innføring av 15 min MTU.

Metodeforslaget omtaler to hovedkategorier av produkttyper: påbudte og valgfrie. Algoritmen må alltid kunne håndtere de *påbudte* produktene. Hvis det oppstår utfordringer med algoritmens ytelse, vil det imidlertid kunne innføres restriksjoner i bruk av de *valgfrie* produktene. Metoden angir hvilke produkter skal være påbudte, og hvilke er klassifisert som valgfrie. Metoden bidrar også til begrepsavklaring når det gjelder omtale av noen av produktene som brukes i markedet.

1.5 RMEs anmodning til ESA

Etter å ha vurdert metodeforslaget, rettet RME den 6. november 2024 en anmodning til ESA om å treffe beslutning om metodeforslaget.⁹

1.6 RMEs forhåndsuttalelse til ESAs utkast til beslutning

Med det formål å ta hensyn til RMEs synspunkter i henhold til EØS-avtalen vedlegg IV nr. 47 bokstav d punkt (iv), ba ESA den 23. mai 2025 om innspill fra RME til ESAs utkast til beslutning. RME avgav uttalelse den 30. mai 2025.

RME uttalte at metoden bidrar til at driftssikkerheten til algoritmen som brukes i det koblede døgnmarkedet i EØS, kan ivaretas ved innføring av 15 minutters MTU i døgnmarkedet. Metoden bidrar dermed til et effektivt marked i henhold til målene omtalt i CACM artikkel 3.

⁹ Jf. forordning (EF) nr. 713/2009 artikkel 8 nr. 1 første avsnitt bokstav b, jf. EØS-avtalen vedlegg IV nr. 47 bokstav d

I vår uttalelse ønsket RME særskilt velkommen de tilpasninger som ESA har fastsatt for å reflektere det relevante rettslige rammeverket i CACM og tredje energimarkedspakke, slik dette er innlemmet i EØS-avtalen. ESAs tilpasninger er ikke bare nødvendige, men også hensiktsmessige og velbalanserte for å sikre en homogenisert tilnærming, noe RME fremholdt som essensielt for å sikre markedets funksjon.

RME vurderte at ESAs utkast til beslutning falt innenfor virkeområdet til CACM artikkel 40. Videre uttrykte RME støtte til ESAs vurdering av at forordning (EF) nr. 714/2009 (grensehandelsforordningen)¹⁰ og CACM gir både relevant og tilstrekkelig grunnlag for fastsettelse av metoden.

Utover dette hadde RME ingen bemerkninger til det materielle innholdet i utkastet.

1.7 ESAs beslutning

ESA traff etter dette beslutning rettet mot RME om metodeforslaget den 25. juni 2025. Innholdet i ESAs beslutning er det samme som det RME sluttet seg til gjennom vår forhåndsuttalelse.

2. Regelverk som ligger til grunn for vedtaket

2.1 Grensehandelsforordningen og CACM

CACM og grensehandelsforordningen er innlemmet i EØS-avtalen og gjennomført i Norge som forskrift i medhold av energiloven, jf. forskrift om elektrisk kraft over landegrensene § 1.

Overordnede rammer etter CACM

Formålet med CACM er ifølge CACM artikkel 3:

- a) å fremme effektiv konkurranse i produksjonen av, handelen med og forsyningen av elektrisk kraft,
- b) å sikre optimal bruk av transmisjonsinfrastrukturen,
- c) å sikre driftssikkerheten,
- d) å optimalisere beregningen og tildelingen av utvekslingskapasitet mellom budområder,
- e) å sikre rettferdig og ikke-diskriminerende behandling av TSO-er, NEMO-er, Byrået, reguleringsmyndigheter og markedsdeltakere,
- f) å sikre og forbedre gjennomsiktighet og pålitelighet med hensyn til opplysninger,
- g) å bidra til effektiv og langsiktig drift og utvikling av transmisjonsnettet for elektrisk kraft og elektrisitetssektoren i Unionen,

¹⁰ 9 Forordning (EF) nr. 714/2009 om vilkår for tilgang til nett for utveksling av elektrisk kraft over landegrensene og om oppheving av forordning (EF) nr. 1228/2003

- h) å ta hensyn til behovet for et rettferdig og velordnet marked og en rettferdig og velordnet prisdannelse,
- i) å sikre like vilkår for NEMO-er og
- j) sørge for tilgang til utvekslingskapasitet mellom budområder som ikke innebærer forskjellsbehandling.

Forskrift om elektrisk kraft over landegrensene gjennomfører Norges EØS-rettslige forpliktelser. CACM skal derfor tolkes i lys av grunnleggende EØS-rettslige tolkningsprinsipper som prinsippet om EØS-konform tolkning og homogenitetsprinsippet.

Krav om at NEMOene i Norge gjennomfører høring av metodeforslaget

NEMOene i Norge har en plikt til å gjennomføre høring etter CACM artikkel 40 nr. 3, jf. artikkel 12. Det følger av CACM artikkel 12 at slik høring skal vare i minst én måned.

Etter CACM artikkel 12 skal forslag til metoder som NEMOene i Norge skal utarbeide i samarbeid med alle NEMOene i EØS, offentliggjøres og sendes ut på offentlig høring på EØS-nivå.

NEMOene skal etter CACM artikkel 12 ta hensyn til de innspill som kommer frem under høringsrunden.

Rammer for innholdet i metoden

Regelverket oppstiller klare rammer for innholdet i metoden som begrenser anledningen til å utøve skjønn ved utarbeidelse og godkjenning av metodeforslaget. Dette følger blant annet av CACM art. 40, jf. forskrift om elektrisk kraft over landegrensene § 1.

Herunder krever CACM artikkel 9 nr. 9 at forslaget inneholder en anbefalt tidsplan for gjennomføringen og en beskrivelse av metodens forventede innvirkning på de overordnede målene for forskriften.

Godkjenning

Forslag til produktmetoden for markedskoblingen i døgnmarkedet etter CACM artikkel 40 skal vurderes av RME for eventuell godkjenning. I den forbindelse skal RME koordinere sin vurdering av forslaget med alle relevante reguleringsmyndigheter i EØS¹¹.

Etter å ha vurdert forslaget, kan RME henvise metodeforslaget til ESA etter CACM artikkel 9 nr. 11.¹²

¹¹ Jf. CACM artikkel 9 nr. 5, jf. nr. 1, jf. nr. 6, bokstav h, jf. nr. 10.

¹² Jf. EØS-avtalen vedlegg IV pkt. 49 og EØS-komiteens beslutning nr. 204/2020 fortalen pkt. 9, jf. forordning (EF) nr. 713/2009 artikkel 8 nr. 1 første avsnitt bokstav b, jf. EØS-avtalen vedlegg IV nr. 47 bokstav d.

2.2 NEM-forskriften

Det følger av NEM-forskriften § 2-4 annet ledd at RME skal sørge for at beslutninger truffet av ESA i henhold til EØS-avtalen vedlegg IV nr. 47 blir gjennomført i Norge i samsvar med Norges EØS-rettslige forpliktelser.

2.3 Energiloven

Etter energiloven § 4-5 a tredje ledd bokstav b, jf. a, skal reguleringsmyndigheten ved enkeltvedtak fastsette eller godkjenne relevante metoder.¹³

3. Begrunnelse for vedtaket

3.1 De formelle kravene til metodeforslaget og beslutningsprosessen er oppfylt

Det er gjennomført høring av metodeforslaget, og metodeforslaget er lagt frem for RME i tråd med gjeldende rammer for dette etter CACM.

Etter å ha vurdert metodeforslaget, rettet RME den 6. november 2024 en anmodning til ESA om å treffe beslutning om metodeforslaget.¹⁴ ESA traff etter dette beslutning rettet mot RME om metodeforslaget den 25. juni 2025.

RMEs vurdering, vår beslutning om å rette en anmodning til ESA om å treffe beslutning om metodeforslaget, samt ESAs beslutning rettet mot RME om metodeforslaget, overholder gjeldende rammer for slike vurderinger og beslutninger.

De formelle kravene til beslutningsprosessen er dermed oppfylt.

3.2 Vurdering av metodeforslaget

RME vurderer at metodeforslaget oppfyller kravene i CACM artikkel 40 ved at forslaget innenfor de gjeldende rammer fastsetter metode om produktmetode for markedskoblingen i døgnmarkedet.

¹³ Nærmere bestemt metoder for å fastsette vilkår for handel på markedsplasser for omsetning av elektrisk energi etter regelverk som er harmonisert gjennom EØS-avtalen (§ 4-5).

¹⁴ Jf. CACM artikkel 9 nr. 11, jf. EØS-avtalen vedlegg IV pkt. 49, jf. EØS-komiteens beslutning nr. 204/2020 fortalen pkt. 9, jf. forordning (EF) nr. 713/2009 artikkel 8 nr. 1 første avsnitt bokstav b, jf. EØS-avtalen vedlegg IV nr. 47 bokstav d.

Den økte kompleksiteten som innføring av 15-minutter MTU medfører, stiller høyere ytelseskrav til algoritmen som brukes i markedskoblingen. For å sikre at algoritmen kan beregne markedsresultater i tide og med tilstrekkelig driftssikkerhet, var det nødvendig å vurdere om algoritmen ville fungere tilfredsstillende når 15 minutters MTU innføres i markedet. Analysene til NEMOene tilsa et behov for å revidere produktene som kunne støttes av algoritmen. Metodeforslaget bidrar til at driftssikkerheten til algoritmen som brukes i det koblete døgemarkedet i EØS kan ivaretas når 15 minutter MTU blir gjeldende i markedet.

Oppsummert vurderer RME at metodens innhold vil bidra til å oppfylle de overordnede målene som er angitt i CACM. Innholdet er i tråd med regelverkets rammer for metoden. Alle prosessuelle krav er overholdt. Kravene til metoden etter energiloven og forskrift om elektrisk kraft over landegrensene, herunder CACM, er dermed oppfylt.

Ved sin behandling av metodeforslaget, foretok ESA enkelte tilpasninger som fremgår av ESAs beslutning rettet mot RME av den 25. juni 2025. Metodeforslaget med ESAs tilpasninger fremgår av vedlegg I. ESAs tilpasninger endrer ikke det materielle innholdet i metoden.

Etter dette er det RMEs vurdering at metodeforslaget kan godkjennes med det innhold som fremgår av vedlegg I.

3.3 Godkjenningens form

RME finner at innholdet i godkjenningen er bestemmende for rettigheter eller plikter til private rettssubjekter, i dette tilfellet EPEX SPOT SE. RMEs vurdering er følgelig at metoden bør godkjennes ved enkeltvedtak rettet mot EPEX SPOT SE.

4. Vedtak

RME godkjenner forslag fra NEMOene i Norge til produktmetode for markedskoblingen i døgemarkedet etter CACM art. 40 i henhold til energiloven § 4-5 a tredje ledd bokstav b, jf. a¹⁵, jf. NEM-forskriften § 2-4 annet ledd, med det innhold som fremgår av vedlegg I.

EPEX SPOT SE plikter etter dette å anvende metoden som operatør med ansvar for organisering eller drift av markedsplasser for omsetning av elektrisk energi etter regelverk som er harmonisert gjennom EØS-avtalen.

RME har i dag truffet likelydende vedtak rettet mot Nord Pool European Market Coupling Operator AS.

5. Klageadgang

Vedtaket kan påklages, se orientering om rett til å klage på siste side.

¹⁵ Jf. CACM artikkel 9 nr. 5, jf. nr. 6 bokstav h, jf. artikkel 40, jf. artikkel 9 nr. 10, jf. forskrift om elektrisk kraft over landegrensene §§ 1 og 2 første og fjerde ledd

Med hilsen

Ingrid Sigstad Lie

Rådgiver

Godkjent av Kristin Kolseth
Seniorrådgiver

Hege Holte Nilsen
Seniorrådgiver

Godkjent i henhold til RME sine interne rutiner.

Mottakerliste:

EPEX SPOT SE

Kopimottakerliste: